

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN NGỌC TUẤN

QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
HUYỆN BẢO THẮNG, TỈNH LÀO CAI

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN – 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN NGỌC TUẤN

QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC
HUYỆN BẢO THẮNG, TỈNH LÀO CAI

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ
MÃ SỐ : 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS Nguyễn Việt Dũng

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa công bố tại bất kỳ nơi nào, mọi số liệu sử dụng trong luận văn này là những thông tin xác thực. Tôi xin chịu mọi trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Thái Nguyên, ngày ... tháng năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Ngọc Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **TS Nguyễn Việt Dũng**, người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo Phòng Đào tạo - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn tới Ban lãnh đạo, các bạn bè đồng nghiệp, đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Do bản thân còn nhiều hạn chế nên luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các thầy cô giáo và các bạn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Tác giả luận văn

Nguyễn Ngọc Tuấn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Bố cục của luận văn	3
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC CẤP HUYỆN	4
1.1.1. Cơ sở lý luận về quản lý chi ngân sách Nhà nước cấp huyện	4
1.1.1. Một số vấn đề cơ bản về chi ngân sách nhà nước.....	4
1.1.2 Quản lý chi ngân sách nhà nước	11
1.1.3 Nội dung quản lý chi ngân sách nhà nước	16
1.1.4 Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý chi ngân sách nhà nước.....	27
1.2. Kinh nghiệm về quản lý chi ngân sách cấp huyện.....	29
1.2.1. Kinh nghiệm quản lý chi ngân sách nhà nước huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ.....	29
1.2.2. Kinh nghiệm quản lý chi ngân sách nhà nước huyện Phũ Yên, tỉnh Thái Nguyên	37
CHƯƠNG 2 : PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	43
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	43
2.2. Các phương pháp nghiên cứu.....	43
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin thứ cấp	43

2.2.2. Phương pháp thu thập thông tin sơ cấp.....	44
2.2.3. Phương pháp xử lý thông tin.....	45
2.2.4. Phương pháp phân tích thông tin	45
2.3. Hệ thống các tiêu chí nghiên cứu.....	47
2.3.1. Tiêu chí định tính	47
2.3.2. Tiêu chí định lượng	47
CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC HUYỆN BẢO THẮNG, TỈNH LÀO CAI.....	50
3.1. Khái quát đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội huyện Bảo Thắng, Tỉnh Lào Cai	50
3.1.1 Đặc điểm điều kiện tự nhiên huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai.....	50
3.1.2 Tình hình kinh tế - xã hội huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai	52
3.2. Thực trạng quản lý chi ngân sách nhà nước huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai	61
3.2.1 Khái quát về Phòng Tài chính – Kế hoạch huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai	61
3.2.2 Thực trạng chi ngân sách nhà nước huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai....	67
3.2.3 Thực trạng quản lý chi ngân sách nhà nước huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai	76
3.2.4 Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý chi ngân sách nhà nước huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai.....	117
3.3. Đánh giá thực trạng quản lý chi ngân sách nhà nước huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai.....	124
3.3.1. Những kết quả đạt được	124
3.3.2. Những hạn chế	127
3.3.3. Nguyên nhân của những hạn chế	130
CHƯƠNG 4 MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC HUYỆN BẢO THẮNG, TỈNH LÀO CAI	133

4.1. Quan điểm, mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của huyện Bảo Thắng	133
4.1.1. Mục tiêu và nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội huyện Bảo Thắng trong thời gian tới.	133
4.1.2 Định hướng hoàn thiện quản lý chi ngân sách nhà nước huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai	137
4.2. Một số giải pháp hoàn thiện công tác quản lý chi ngân sách nhà nước huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai	138
4.2.1. Hoàn thiện và nâng cao hiệu quả quy trình quản lý chi NSNN huyện Bảo Thắng tỉnh Lào Cai.....	138
4.2.2. Tăng cường công tác giám sát, kiểm tra, thanh tra tài chính NSNN tại huyện	145
4.2.3. Hoàn thiện bộ máy và nâng cao trình độ cán bộ quản lý ngân sách nhà nước	148
4.2.4 Tăng cường vai trò kiểm soát của Kho bạc Nhà nước huyện.....	148
4.2.5 Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách quản lý chi NSNN	149
KẾT LUẬN	151
TÀI LIỆU THAM KHẢO	152
PHỤ LỤC	155

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BTC	Bộ Tài chính
HĐND	Hội đồng nhân dân
KBNN	Kho bạc nhà nước
NĐ - CP	Nghị định của Chính Phủ
NQD	Ngoài quốc doanh
NSĐP	Ngân sách địa phương
NSNN	Ngân sách nhà nước
NSTU	Ngân sách trung ương
QLNN	Quản lý Nhà nước
UBND	Ủy ban nhân dân
KTXH	Kinh tế xã hội

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1. Thang đánh giá Likert được sử dụng trong luận văn	45
Bảng 3.1: Cơ cấu giá trị sản xuất huyện Bảo Thắng.....	53
Bảng 3.2: Thu – chi ngân sách trên địa bàn huyện giai đoạn 2016 – 2018	57
Bảng 3.3 : Dân số và cơ cấu dân số huyện Bảo Thắng.....	60
Bảng 3.4: Chi Ngân sách nhà nước huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai giai đoạn 2016 - 2018	69
Bảng 3.5 Dự toán chi NSNN huyện Bảo Thắng giai đoạn 2016 – 2018.....	80
Bảng 3.6: Kết quả khảo sát về công tác lập dự toán chi NSNN	83
Bảng 3.7: Kết quả chấp hành dự toán chi đầu tư phát triển huyện Bảo Thắng giai đoạn 2016 – 2018.....	86
Bảng 3.8: Kết quả chấp hành chi thường xuyên huyện Bảo Thắng giai đoạn 2016 – 2018.....	92
Bảng 3.9: Kết quả khảo sát về chấp hành chi NSNN	96
Bảng 3.10: Quyết toán chi NSNN huyện Bảo Thắng giai đoạn 2016 – 2018	102
Bảng 3.11 Kết quả khảo sát về công tác quyết toán chi NSNN	111
Bảng 3.12 Kết quả thanh tra, kiểm tra chi đầu tư phát triển huyện giai đoạn 2016 - 2018	113
Bảng 3.13: Kết quả công tác kiểm soát chi thường xuyên NSNN Huyện Bảo Thắng giai đoạn 2016 - 2018	114
Bảng 3.14: Kết quả khảo sát công tác thanh tra, kiểm tra chi NSNN.....	116
Bảng 3.15. Kết quả khảo sát về năng lực quản lý và trình độ chuyên môn đội ngũ cán bộ quản lý chi NSNN	121

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 3.1: Bộ máy tổ chức phòng Tài chính - Kế hoạch huyện Bảo Thắng ..	62

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Trong nền kinh tế thị trường vai trò của Ngân sách nhà nước được thay đổi và trở nên hết sức quan trọng trong quản lý vĩ mô nền kinh tế. Không chỉ có vai trò trong việc huy động các nguồn tài chính để đảm bảo nhu cầu chi tiêu của Nhà nước, mà ngân sách nhà nước còn là công cụ định hướng phát sản xuất, điều tiết thị trường, bình ổn giá cả, chống lạm phát, điều chỉnh thu nhập giữa các tầng lớp dân cư... NSNN cấp huyện là một cấp ngân sách có vai trò trong hệ thống NSNN. Việc tổ chức, quản lý ngân sách địa phương (NSĐP) ở cấp huyện góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, giải quyết được những vấn đề bức thiết của xã hội trên địa bàn huyện. Quản lý NSNN là nhiệm vụ cần thiết nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng vốn NSNN, tạo niềm tin cho nhân dân trong công cuộc đổi mới đất nước.

Huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai là một huyện phát triển thứ hai của tỉnh Lào Cai, chỉ sau thành phố Lào Cai. Trong những năm qua, công tác quản lý ngân sách của huyện đã có nhiều đổi mới và đạt được tiến bộ đáng kể, công tác quản lý chi NSNN của huyện Bảo Thắng, tỉnh Lào Cai đã đạt được những kết quả nhất định như từng bước đổi mới, hoàn thiện, nhiều chính sách tài chính góp phần kích thích tăng trưởng kinh tế, chi ngân sách không ngừng tăng qua các năm góp phần ổn định đời sống xã hội. Tuy vậy, vẫn còn một vài hạn chế và trong giai đoạn tới cần phải khắc phục và hoàn thiện, tập trung vào nội dung: Phân bổ vốn đầu tư và chi thường xuyên; nâng cao ý thức tiết kiệm, chống lãng phí, ý thức kỷ luật tài chính... Việc lập, chấp hành và quyết toán NSNN hàng năm của các đơn vị mặc dù đã được thực hiện theo quy định của Luật NSNN, nhưng vẫn còn mang tính hình thức, tính áp đặt, số liệu chưa phản ánh đúng thực trạng khách quan của từng đơn vị trong Huyện. Do đó ảnh hưởng không nhỏ đến công tác quản lý chi NSNN trong Huyện, công tác giám sát tài chính ngân sách của Hội đồng nhân dân huyện, xã chưa thực sự có hiệu quả. Hơn